

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
 === SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIĄ DĄBROWSKIEGO. ===

Przeznaczenie: wnoszą Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagrańca, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobną ogłoszenia po k. 3, za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATY I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
 Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

File: w Zawierciu w kolegarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

OGŁOSZENIE.

Administracja Dóbr „OSTROWY“ Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA podaje do wiadomości, że na tartakach „Zagórze“ (przy s. Kłobuck), „Blachownia“ (przy st. „Blachownia“ dr. żel. Herby-Kielce) i „Kocin“ gminy Mykénów — 9 wiorst od st. Rudniki dr. ż. W. W.) jest do sprzedaży gotowy materiał tarty jako to: deski, bale, i t. p. różnych wymiarów, prócz tego tartaki przyrzuca wszelkie obstalunki specjalne, poczynając od najmniejszych sum. Ceny bardzo umiarkowane — po za konkurencją. Z zamówieniami zwracać się należy bezpośrednio do zarządzających tartakami lub też do Administracji Dóbr poczt. st. Kłobuck. — Telefon № 305. Cenniki na żądanie. 0371

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR

„URANJA“

Program od wtorku 13 do piątku 16 Maja r. b. (włącznie)

TAJEMNICZA DAMA

Wybitna tragi-komedia odegrana przez pierwszorząd Francuskich artyst. **BUMKA MYLI SIĘ O PIĘTRO** — komiczne **KRONIKA GAUMONT'A** nat. **GDNIE IDZIESZ KRI—KRI?** — komiczne **WIDOKI ŁAGUNÓW** — natura

NA SCENIE

pod artystycznym kierunkiem Stokowskiego

Niodparty argument

Farsa w 1-ym akcie oryginal. napis. przez M. Sokolicza.

W Odeonie

4 przedstawienia dziennie

O godz. 2½, 5, 7½ i 10 wieczorem. W niedzielę i poniedziałek świąteczny dodatkowo przedstawienia o 12-iej w południe.

Ceny miejsc: w łóż 1 rb.,—II miejsce 60 kop.,—III-ie 40 k.

Dzieci i uczniowie połowe tylko na pierwsze przedstawienia.

Miejsca numerowane.

Wejście tylko na początek obrazu.

Kasa otwarta w święta od 11-iej rano w pozostałe dni od g. 1-iej.

Chóry-Orkiestra.

Dzisiaj słynne arcydzieło kinematograficzne

QUO VADIS

WEDŁUG

Henryka Sienkiewicza

w 6-ciu oibrymich częścicach

Tylko do piątku 16-go Maja r. b. (włącznie).

w Panoramie

(przy parku)

4 przedstawienia dziennie

@ godz. 1, 3½, 6½ i 9½, wieczór.

Wejście tylko na początek obrazu.

Miejsca siedzące po 50 kop. Galerja (stojąca) 25 kop.

Dzieci i uczniowie na miejsca 25 kop. na galerję 15 kop.

Kasa otwarta od g. 12 w połuda.

Orkiestra i chóry klasztorne

do godz. 6 ej w zmniejszonym, a od 8-iej wieczór w pełnym komplecie.

II-ga Aleja № 19. **TEATR PARYSKI** Kinematograf
 Telefon 334.

Program od wtorku 13 do piątku 16 Maja r. b. (włącznie)

KRONIKA GAUMONT'A || **RUDOLFI WROG KOBIET**
 ostatnie nowości (z natury) KOMEDIA

Z B Ó J C Y

Słynna tragedia Szyllera w 3-częścicach, wykonana z całym z całym piętyzmem w najdrobniejszych szczegółach przez najlepsze sily teatr. Wiedeńskich

NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem **F. Stróżewskiego.**

„**DOROŻKARZ WARSZAWSKI**“ Wesoły obraz z życia dorożkarzy w i akcie

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
 CERZEŚCIANIN
 II-ga Aleja № 24 Telefon № 492.
 Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po poł.

A. DĘBICKI
 Geometra przysięgły
 Teatralna 23 m. 14 parter telef. 502
 Wykonywa wszelkie roboty Miernicze

Ważne dla pań!

GOTUJ NA ZAPAS

w konserwatorze **oryginalnym J. Wecka szparagi, groszek zielony, szabelbon, owoce i t. p. a przez całą zimę mieć je będziesz świeże, zdrowe, tanio. Szkła i aparaty Wecka trzymają stale na składzie w dużych ilościach**

WYŁĄCZNI REPREZENTANCI J. WECKA

Krzysztof Brun & Syn w **WARSZAWIE** plac Teatralny

Cenniki na żądanie franko, bezpłatnie.

7-0 kl. Gimnazjum Żeńskie ze wszystkimi prawami szkół Rząd.
M. SŁOWIKOWSKIEJ
 w Częstochowie, Teatralna № 24.
 przyjmuje zapisy kandydatek do wszystkich 7 miu klas i przygotowawczej (2 oddziałowej) codz. Egzaminy przedwakacyjne rozpoczną się d. 13/26 maja r. b.

Bracia SKALMIERSCY
 BIURO TECHNICZNE

Oświetlanie elektrycznością fabryk, domów, folwarków, mieszkań Ogrosy, telef. etc.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarski i Sztukatorski
 Częstochowa Aleja III-cia dom **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONWA RZĘBY PÓMNIKI, ROBOTY RUDOWLANE I KOŚCIELNE.
 Fabryka posadzki cementowej na chedniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wvrobów z cementu Ceny Najprzystępniejsze.

Spirytus denaturowany do palenia mocy 92°

w cenie $\frac{1}{4}$ wiadra 50

" " " " 11 " kop.

połącza skład wina

K. Krakowiecki

dawniej

Rektyfikacja Warszawska

II-ga Aleja № 24 tel. 2-33

Firma w Częstochowie ul. Żelazna № 7 Telefonu 578.

BETON

Poleca się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki burty chodnikowe kregi studzienne, rury kanalizacyjne i t. p. Po cenach przystępnych.

Żółwim krokiem.

Kilka słów o budżecie m. Częstochowy.

II.

W przedziale drągłej klasy pociągu dążącego na Zachód, cudzoziemiec przegląda opis statystyczny miasta Częstochowy. Bedekar kłamię, może więc ten opis da mu dokładne wyobrażenie o tem mieście. Mówiono mu dużo o bandytyzmie.

Zobaczymy, jakie też środki przedsiębioro przeciw bandytom. Policja? Ile też kosztuje jej utrzymanie w roku b. — 39588 rb. 30 kop. Sama ta wobec budżetu miejskiego, wynoszącego ogółem 205,285 rb. 73 kop., stanowi prawie 1/5 wszystkich wydatków miejskich. — Biuro adresowe, w którym policja znajduje podporę swych poszukiwań, kosztuje 5200 rb. rocznie. Na lokale sąków i zjazdu sędziów pokoju miasto wydaje 6250 rb.

Wogóle na utrzymanie policji i urzędników zarządu miejskiego wydana będzie w r. b. suma 61,529 rb. 51 kop. (wśród nich pensja prezidenta miasta 1700 rb., na rozłady 300 rb.; lekarza miejskiego — 1200 rb., tyleż pensja weterynarza miejskiego, ogrodnika miejskiego 600 rb., inżyniera miejski 750 rb.) *summa summarum* utrzymanie policji, dbałość o bezpieczeństwo miasta oraz urzędników magistratu, dbałość o jego porządek i wygodę, wynajem pomieszczeń kosztem miasta i pewna, nie wielka suma na utrzymanie majątku miejskiego wynoszą razem 87,586 rb. 28 kop. blisko połowę budżetu miejskiego.

Na porządek, wygodę i inne potrzeby kulturalne pozostaje prawie statystycznemu miastu niewielka suma 117,699 rb. 45 kop. t. j. rb. 1.40 na głowę ludności.

Cudzoziemiec wnikał w sedne rzeczy, pojmuje przyczynę wyobletego bruku, głębokiego, grząskiego błota, braku dobrego oświetlenia miasta, badyli w alei itp. Ha, trudno, myślał, że miasto jest zamorne, a ono jest ubogie.

Utrzymanie zewnętrznego porządku kosztuje 47,147 rb. 42 k. (dezynfekcja miasta i oczyszczenie błot i placów — 1,631 rb., suma śmieście mała; oświetlenie miasta 28,566 rb., reparaacja mostków — 219 rb., utrzymanie bruków — 12,789 rb., studzien 500 rb., parków i plantacji miejskich 963 rb.) Trudno w takim rozległym mieście utrzymać porządek, braki, mostki i t. d. za tak małą sumę, zwąszywszy natto, że luzynier miejski pobiera tylko 750 rb. rocznie płacy.

Utrzymanie zakładów naukowych, dobroczynnych i innych instytucji społecznych kosztuje Częstochowie 25176 rb. 4 k. Nad tym wydatkiem warto się zastanowić i wymienić szczegółowe kwoty, które razem tworzą powyższą sumę 25,176 rb. 4 k. Oto miasto płaci subsydjów ochotniczej strazy ogniowej 3000 rb., na pomoc szkołom miejskim 3450 rb., dodatek na utrzymanie V, VI, VII i VIII klas gimnazjum rządowego w Częstochowie 8,230 rb.

Utrzymanie 4 nowych szkół miejskich, z których są 2 chrześcijańskie i 2 żydowski — 7,200 rb., na przytułek położniczy 1,800 rb., pomoc szpitalowi miejskiemu 1,371 rb.

W stu tysięcznym mieście na szkolnictwo rdzennej ludności polskiej Częstochowa wydaje zaledwie 7,050 rb. podczas gdy dla gimnazjum rządowego i dla szkół miejskich żydowskich płaci 11,830 rb.

Słowem Częstochowa nie da wcale o oświatę ludności polskiej. Cóż więc dopiero mówić o przytułku położniczym i szpitalu miejskim.

W tej dziedzinie panują w Częstochowie tak opłakane stosunki, iż np. w szpitalu chorzy leżą na podłogach i błogostawia administrację szpitalną, gdyż kilkakrotnie większa liczba chorych niema wcale dostępu do szpitala i może leczyć się na bruku.

Ogółem Częstochowa wydaje na swój porządek, szkolnictwo i szpitalnictwo 72,323 rb. 46 k. czyli o 15,262 rb. 82 k. mniej, niż na utrzymanie policji i biurokracji miejskiej (87,586 rb. 28 k.).

Do budżetu wydatków dodać trzeba: na spłatę długów i tworzenie kapitału miejskiego 3,475 rb. 25 k., na drobne wydatki (jako to koszty ogłoszeń, druków, opłata wynagrodzeń za mięso z trychnami, niszczone w rzeźni przez weterynarza miejskiego oraz koszt burzenia budowlii grożących zawaleniem, na mocy wyroków sądownych i na nieprzewidziane wydatki) 10,004 rb. 25 k. oraz wydatki jednorazowe w kwocie 25,269 rb. 52 k.

Ponieważ, jak wiadomo, zanim zatwierdzone zostanie budżet miejski przez gubernatora, miasto musi wydatki czynić, do tej sumy 25269 rb. zaliczone więc są już dokonane wypłaty i niektóre inne rachunki do zapłacenia jak up. za odpowiednie gmachu magistratu. Razem budżet wydatków wynosi 198,658 rb. 71 k.

Dochoody miejskie wynoszą 205,285 rb. 73 k., przewyżka dochodów nad wy-

datkami wynosi 6,626 rb. 97 k. Pozycje dochodów są następujące: dochód z majątku miejskiego więc z dzierżaw, czynszów oraz proc. od kapitałów miejskich 47,907 rb. 46 k., podatki od nieruchomości 102,907 rb. 40 k., podatki przemysłowe 30,919 rb. 80 k., — pośrednie 17,407 rb. 6 k., wpływy z rozmaitych instytucji i gmin za leczenie chorych i t. p. 2,458 rb. 6 k., oraz drobne, przypadkowe dochoody 3,685 rb. 95 k., razem budżet dochodów wynosi 205,285 rubli 73 kop.

Wobec takiej gospodarki i takiego budżetu Częstochowa należy do miast wielce zaniedbanych, jej rozwój gospodarczy postępuje zółwim krokiem. Doprawdy mogłaby mieć w herbie żółwia zamiast bramy z trzema wieżami i orłem. *Lucjan M.*
Częstochowa 11—V—13.

Przyjdź!

Niech ucieszy moje oczy
Twoich oczą bezden złota,
Niechaj szczęściem rozobloczy,
Niech ucieszy moje oczy
Przyjdź! tęsknota duszę tłoczy —
Płacze, skarzy się tęsknotą...
Niech ucieszy moje oczy
Twoich oczą bezden złota. J. S.

Nowy Arcybiskup.

Nominacja na arcybiskupa warszawskiego ks. Aleksandra Kakowskiego, rektora akademii rzymsko-katolickiej w Petersburgu, podpisana już została przez Ojca św. Piusa X.

Po nadesłaniu aktu nominacji z Rzymu do ministerjum spraw wewnętrznych nastąpi wyznaczenie terminu konsekracji nominata na arcybiskupa.

Sakrę arcybiskupia ks. Kakowski otrzyma z rąk metropolity mohylewskiego ks. arc. Kłaczyńskiego, w kościele św. Katarzyny w Petersburgu.

Ingres do katedry św. Jana w Warszawie nowy arcybiskup odprawil prawdopodobnie we wrześniu.

WYSTAWA SZUK DZIENNYCH.

w Częstochowie, Teatralna № 11, otwarta codziennie od g. 11 domier z 9 w. w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

Telegramy.

Zdrowie Ojca św.

Rzym 12. Papież czuje się tak dobrze lepiej na zdrowiu, że zaczyna zajmować się czynnie sprawami urzędowymi i kościelnymi.

Edykt medjołański

Wino 12. Dział w diecezji wileńskiej rozpoczęto obchód jubileuszowy edyktu medjołańskiego, wydanego w r. 333 przez Konstancyna i Lucyniusza, zapewniającego tolerancję wyznawci chrześcijaństwu. Obyła się wielka procesja z kościoła św. Jakóba do katedry św. Jana.

Ameryka i Japonia.

Petersburg 12. W kołach politycznych baczna uwaga poświęcają sto

sunkom amerykańsko-japońskim, przewidując nową wojnę.

Powiększenie wojska.

Poznań 12. Od października r. b. otrzymają po jednej kampanji z działami maszynowymi następujące pułki piechoty nr. 46 w Poznaniu, 37 pułk piechoty w Krotoszwyc, 14 pułk piechoty w Bydgoszczy, 50 pułk piechoty w Rawicy i pułki nr. 141 i 175 w Grudądzu.

Walka z krachem.

Praga 12 Czeski wydział krajowy uchwałil zaciągnięcie pożyczki w sumie 24 milionów koron celem zapobiegnięcia ogólnemu krachowi.

Objęcie Skutari.

Wiedeń 12 Termin objęcia Skutari przez mieszaną oddział międzynarodowy, sformowany z żag' floty blokującej, naznaczony został na środę o g. 2 po południu.

Petersburg 12.

Wiadomości nadchodzące z półwyspu Bałkańskiego znów wzniecają trwogę.

Upór austriji popierany przez Niemcy odnośnie do kompensaty dla Czarnogóra i naprężone stosunki między Serbią i Bułgarią do przyspzczenia, że likwidacja wojny wytworzy wiele niespodzianek.

O roztrwonienu.

Kijów 12. Sąd przysięgłych rozpatrywał sprawę właściciela kantoru bankierskiego, łagala oraz arteliszczka Woronina, oskarżonych o roztrwonienu 106,000 rb.

Oskarzenie cofnięto, skazując obu na 2 tyg aresztu policyjnego za lekkomyślność.

Zderzenie pociągów.

Saloniki 12. W pobliżu Baku zderzył się dwa pociągi wojskowe. Sto osób zostało zabitych przeszło 300 raniomych.

Odpowiedź Związku.

Ateny 12. Odpowiedź Związku bałkańskiego na notę mocarstw wręcono dziś. Związek godzi się na propozycje Europy.

Katastrofa lotnicza.

Ryga 12 Lotnik Cyryl podczas próbnego lotu na aparacie własnego pomysłu zawadził o drut telegraficzny i spadł na ziemię, raniąc się lekko.

Czarnogórce opuszczają Skodar.

Skodar 12. Wobec podpisania umowy przez czarnogórskiego pelomocnika oraz przez admirała Consa, dowódcę eskadry europejskiej, czarnogórce opuszczają Skodar w dn. 14 maja o g. 2 po poł.

Rokowania związkowych państw.

Wiedeń 12. Równocześnie z rokowaniami piątkowymi toczą się i będą się toczyły rokowania państw Bałkańskich pomiędzy sobą celem oznaczenia przyszłych granic.

Pomimo złowrózbnych i pesymistycznych zapowiedzi prasy wiedeńskiej zgoda pomiędzy Serbią i Bułgarią oraz pomiędzy Grecją i Bułgarią robi coraz większe postępy. Bułgarscy mężowie

37)

Szlachetne serce

POWIESC.

(Ciąg dalszy).

Opowiedziała więc, że sama nie wie, czemu na przypisać tę zmianę swego usposobienia, która jeżeli w istocie nastąpiła, to musi pochodzić z osłabienia jakie uczuwa.

August sędził uważnie z ubocza te nieporozumienia siostr. Przekonał się też niebawem, że wszystko, cokolwiek niepokoiło Izabelę, co jest mogło być nieprzyjemnem, to stawało się niezawodnie dla Gertrudy przyczyną wielkiej troski. Starła się widocznie jak najusilniej, żeby to odwrócić od siostry, a każde niepowodzenie podobnych usiłowań, było dla Gertrudy niewypowiedzianym smutkiem. Małej nawet obeznany ze światem, człowiek jak August, łatwo mógł dostrzedz, że w sercu Gertrudy najprawdopodobniej jest miejsce zajmowała siostra i że o niej tylko myślała. Uczucie to było tak silne, iż pewność ta w ręku samolubnego spekulanta mogła stać się narzędziem do najo-bydliejszego wyzyskania.

I w samej rzeczy, August postanowił odwiedzić tego lata siostrę zony w Eltborgu i z poznania jej umysłu i serca zebrane owoce spożytkować prze-zornie i rozzumnie.

XVII.

Gertruda nie myślała jeszcze o wyjeździe ze stolicy, gdy pewnego dnia otrzymała list od Izabeli. Siostra zapraszała ją na obiad, który spożyć miały tylko obiedwie, ponieważ Augusta nie było w domu. Oczywiście, że Gertruda przyjęła ją na obiad, który spożyć miały tylko obiedwie, ponieważ Augusta nie było w domu. Oczywiście, że Gertruda przyjęła z radością i zyczeniem Izabeli.

Zastąpiła Izabelę w lepszym humorze niż była od pewnego czasu. Młodą kobietę zajmowała myśl własna: jak się ma ubrać na bal do konsula P., który miał się odbyć za dni kilka. Do tej ważnej wyprawy balowej brakło jeszcze bardzo dużo, a Izabela nie chciała już o nic prosić męża, gdyż ucepiła się go od pewnego czasu manja szczególniej-szej oszczędności. Spodziewała się jednak, że Gertruda zaradi temu i uzupełni niedostatki toalety. Braki te, aby pokazać się już świetle, miały być pokryte tylko setką talarów.

Izabela mówiąc to, zarumieniła się wprawdzie, ale wypowiedziała to wszystko tak naiwnie, jak niedługo za lat dawnych, dziecięcnym, gdy o co prosiła siostrę, naprzykład czasem o wysoko na drzewie zawieszona śliwki lub cereule.

Gertruda nie zawahała się ani na chwilę, by wypieścić zyczenie siostry; jakoż niebawem wyjechały, aby nakąpić błyskotliwych tych galanków. Gdy

powracały, wsunęła Gertruda siostrze w rękę banknot, rzekłszy:

— Wiesz co, droga moja, masz tutaj pięćset talarów, żebyś miała na swoje potrzeby i nie była zmuszona o każdą bagatelę udawać się z prośbą do męża.

Izabela przyjęła ten upominek od siostry z wdzięcznością i nie posiadała się z radością; tak mięło południe, rzecz można bardzo wesoło. W chwili gdy wstawali od stołu, wszedł August w usposobieniu niezwykle tożdem. Pospieszył z ugrzecznieniem powitać Gertrudę i rzekł przytem wesoło:

— Bardzo mi miło, że cię tu spotykam. Przechowałem prawie twoje odwiedziny, dla tego tak śpiesznie wyszedłem z obladu od Rydberga. Spieszylem, żeby uradować ozyj moje widokiem miłych waszych rysów.

To mówiąc ucałował żonę w czoło. Na twarz Izabeli wystąpił skarkatny rumieniec i w oczach jej żyły się zakręcity. Uchyliła się od pieszczot męża i wybiegła szybko z pokoju.

Gertruda puściła się za siostrą, ale August ujął ją za rękę i powstrzymał.

— Daj jej spokój Gertrudo, niech ochłonie, to będzie najbawieniejsza dla niej.

— Ale cóż to ją tak nagie rozdrążyło? Szytała Gertruda zalespokojona.

— Co? — powtórzył August. — Zardrość — dodał zwolna i z przysmiem. Bywają chwile, w których odkrycie prawdy nugie, przeraża nas niekiedy,

ponieważ odsłania niebezpieczeństwa na któreśmy narazeni, pomimo, iż nie pozuwamy się do wlay. Taką prawdą było wypowiedziane przez Augusta słowo.

Gertruda zdrzała na tę myśl, jednocześnie bowiem dostrzegła, jak niebezpieczną broń była stobocść jeat siostry w rękę męża takiego, jak August.

Odrzucała się od niego i puściła ku drzwiom.

— Gertrudo! jeżeli chceasz, aby ta choroba stała się chronięną — rzekł August — to idź do Izabeli i rozwdź się nad tem. Niebezpiecznie to jednak dotykać tak delikatne uczucia, albo wprowadzać na jaw domysły, a zwłaszcza w takim, jak ten wypadek, gdzie się ma do czynienia z osobą tak zamkniętą jak Izabela.

— Być może — odparła Gertruda odwróciwszy się znnowa — mimo to chcę mówić zaraz z Izabelą, żeby się z nią pożegnąć.

Wyusza z pokoju a August powiódł za nią spojrzieniem, którego wyraz był dziwny.

W kilka dni po tem zdarzeniu, wręchała Gertruda ze stolicy wcale nie spodziewanie i udala się do ojca w Lugnet, gdzie przepędzila kilka tygodni, a potem dopiero powróciła do Eltborga. Tutaj postanowiła spędzić całe lato i jesień, żeby tem gorliwiej i wyłącznie poświęcić się pracom nad wykończonem swoich zakładów dobroczynnych.

(d. c. n.)

stanu rozumieją doskonale, że byłoby wielką lekkomyślnością wywoływać przeciwko sobie ogólną nienawiść innych narodów Bałkańskich...

Takiej potrójnej koalicji, do której ewentualnie przyłączyłoby się także Czarnogóra, państwo bułgarskie pomimo całej energii nie zdołało się skutecznie oprzeć.

Dlatego też w Macedonii Bułgarja postanowiła uwzględnić pewne żądania terytorjalne serbskie i port Saloniki oddać.

W Wiedniu wogóle oczekują uspokojenia na Bałkanach w połowie czerwca. W tym czasie jeszcze przyjdzie do ogólnego rozpuszczenia rezerwistów wszystkich klas...

SKLEP WIEJSKI Il-ga Aleja Nr 33 telefon 430. Polecą wyborowe masło do potraw śmietankowa i deserowe firmy „BOBIN”...

Kafle i roboty zdunknie L. NIEPRZECKI i S-ka w Częstochowie, Teatralna 34, telefon 321.

KRONIKA. KALENDARZYK. Dziś Serwaciego B.W. Wsch. 4 m. 13. Jutro Bonifaciego. Zach. 7 m. 40. Dł. dnia 15 godz. 15 minut 76.

Z Jasnej Góry. Ubiegłe dwa święta po raz pierwszy w tym roku skupily większą liczbę rzesz pątniczych z całego niemal Królestwa...

W pierwszym dniu świąt Sumę przed ołtarzem zewnetrznym nat. zw. szychcile odprawił J. E. ks. Biskup Stanisław Zdźłowiecki. Kazanie wygłosił ks. Psmykiewicz.

Wczoraj sumę odprawił ks. Posmykiewicz, kazanie zaś wygłosił o. Paweł, paulin. Pod wieczór plac Jasnogórski poczał się wydłunać, ulicami zaś, óród odwiętnie odzianych częstochowian ciągnęły kompanie zdające do donów.

Z Muzeum Hygienicznego. Mieszkańcom naszego miasta, zarówno jak i licznym w tym sezonie przybyzszom przypominamy, że w parku pod Jasną Górą istnieje w pięknym gmachu „Muzeum Hygieniczne”...

„Bratki” w Częstochowie. Komitet dnia kwiatka w Częstochowie uprzejmie prosil Panie zyczliwe Tow. Dobr. dla chrześcian o zapisywanie się w poczem kwiatkach.

W czwartek 8 maja, jako w dniu imienia przelozonej zakladu Frelbowskiego, p. Stanislaw Ligęzówna—Teatralna 26, urządzono przedawale amatorskie w którym brały udział dzieci do lat 4-7.

Akt zlozenia zyczeń przelozonej odbył się nader uroczyście: najmłodsza z dziewczynek wroczyła wykonaną przez dzieci bardzo ładną laurkę w kształcie wachlarza...

Teatr Paryski. Dziś się na scenie teatru Paryskiego ukaże się po raz pierwszy obrazek z życia dorozkarcz. pt. „Dorozkarcz Warszawski”...

„Quo Vadis”. Sensacja kinematograficzna „Quo Vadis” dawana przez dyr. W. Krzemieńskiego jednocześnie w dwu miejscach, w Odeonie i w Pauramie...

W „Odeonie” tę spełniają: zespół muzyczny p. Rapaporta i wyborny kwartet Jasnogórski w którym szczególniej basą nadają poważną groźbę i głębią w najbardziej dramatycznych chwilach...

Szkoła techniczna w Częstochowie. Donosiliśmy przed kilku tygodniami, iż w Tow. Kredytowem M. Częstochowie odbyło się zebranie członków Tow. pracy społecznej...

Nowa placówka chrześcijańska. Od niedawna otwarta w Częstochowie przy ul. Dojazd nr. 17 p. W. Krzyzanowskiej „Magazyn mół”...

Podejrzana o kradzież. Władze sądownie poszukują mieszkanek Sosnowie, Marjannę Jaworską, mającą lat 18, oskarzoną o spalenie kradzieży w mieszkaniu urzędalika komory osnowieckiej, Ardziszwskiego.

Na „Salę Zajęć”. P. M. Ligęzówna złożyła na rzecz Częst. Tow. opiekę nad bezdomnymi dziećmi 5 rb. 50 k.—jako sumę zebraną przez siebie podczas pokazów frelbowskich.

Teatr Premier. Dziś zatem zjeżdża na dwa występy cieszący się zawsze dużym powodzeniem w naszym mieście „Teatr Premier” z Witoldem Kuńcewiczem, jako reżyserem.

Radomsk. Smierć pod pociągłem. W czwartek 8 om o g 11 i pół w. na 168 w., pomiędzy Radomskiem a Kamieńskiem, dostał się przez własną nieostrożność pod poc. nr. 38, mieszkaniec wsi Karłoski gm. Dobryszczyce, Bronisław Kulawiński, lat 29, tamtejszy sklepikarz...

Pożar. 9 b. m. około godz. 9 wieczorem zadławnomur naszą straż do palącego się stodoły w ul. Kiełlickiej w posesji Sowińskiej Piotrowej, zanim straż przybyła nadsiędli w sąsiedztwie zamieszkał strażacy i sąsiedzi stłumili ogień w zarodku. Staż zawróciła z drogi do remlizy. Ak r.

Autorem wiersze „Noc wiosenna”. Utwór pański pomimo 14-tu wierszy nie jest sonetem, nadto nie ma rytmu. Prenumerotorowi B. R. Polskie i czażejszajskie fabryki pończoch rekomendujemy dwie: 1) p. Pilisowej przy ul. Szkolnej nr. 5, 2) p. Szlichterowej na O-stalnym Groszu.

Advertisement for Woda, sól i pastylki EMS. Includes text about its benefits for various ailments like indigestion, colds, and respiratory issues.

Advertisement for 'Dla szafar farb i dla malarzy' (For painters). Lists various art supplies like paints, solvents, and brushes, along with prices and contact information.

Zdumiewająco pomyślne wyniki przyleczeniun zasłabnięć nerwowych.

Nie wielu ludzi zna istotną przyczynę swych cierpień, nie każdy zaś wie, iż wszelkie nieczaranie powstają na gruncie osłabienia lub rozstroju systemu nerwowego. System nerwowy składa się głównie z mózgu i mlecza pacierczowego, z których z kolei rozgałęziają się po całym organizmie włókna nerwowe, tak, iż mózg i mlecza pacierczowy stanowią ośrodki całego systemu nerwowego. Istotnej zatem przyczyną choroby szukać należy nie w dotknięciu nią miejsca organizmu, lecz w centrum systemu nerwowego. Objawy tego rodzaju zasłabnięć są najrozmaitsze, mianowicie: bóle głowy, drgawki, bóle krzyża, twarży, gardła, stawów, śmieńcie w oczach, bicie serca, bezsenność, ciężkie i sny zmyrsenne, zawroty głowy, niepeckój, tętnienie w żyłach, odpływ krwi z członków drze-

nie rąk i kolan przy najlżejszym wzruszeniu, szum w uszach, niemoce płciowa lekliwość, pijaństwo i inne. Głównymi sprawcami chorób nerwowych są: przeciężenie lub nieprawidłowe odżywianie systemu nerwowego. Do usunięcia tych przyczyn istnieją drogi: bezwzględny spokój lub też wzmocnienie nerwów za pomocą materiałów odżywczych. Najradkalniejszym byłoby korzystanie zarówno z jednej drogi jak i z drugiej, lecz rzadko się to komuś udaje. Brom, kawa, alkohol i t. p. — tylko, chwilkowo uspokajają lub podniecają nerwy, zaś przy dłuższym używaniu więcej przynoszą szkody, niżli pożytku. Do prawidłowego rozwoju wątlej roślinki i dla uczynienia jej płodną — jest rzeczą niezbędna — dostarczenie jej gleby, użyźnionej odpowiednimi materiałami; tak też ma się rzecz

z nerwami. Najlepszym pokarmem do odżywiania ich jest — dostarczanie znacznej ilości odpowiednich materiałów. Materiały te nie są niczem innym, jak feferokwasnami i związkami organicznymi, z których powiodło się d-rowi K. Hartmanowi stworzyć preparat odżywczy, Kordjaline, w dogodnej do przyjmowania postaci.

O ten, że środek ten w zupełności odpowiada swemu przeznaczeniu, wzmocnieniu nerwów bez pobudzenia tychże, świadczy nrostwo głosów dziękczynnych zarówno ze strony lekarzy, jak i osób, które się przekonały o jego skuteczności. Jakiego zdania o naszym środku są lekarze, świadczy o tem list nadesłany nam z klasztoru Karmelitów św. Piotra: „Prosimy o radeśanie nam jeszcze 6 pudełek „Kordjaliny“ gdyż le-

karz nasz domowy środek ten bardzo chwali i zalecał dalsze używanie go”.
Tysiące tej treści odezwy zmusiły nas do wydania całej ksiązki, w najwyższym stopniu interesującej wszystkich cierpiących na nerwy. Proponujemy W. P. wypróbowanie środka naszego zupełnie bezpłatnie, jedynie przez powołanie się na niniejszy artykuł. Na zapytanie W. P. kartą pocztową wyślemy bezpłatnie pudełko próbne tego leczniczego środka, prosimy jedynie o podanie adresu swego wyraźnie. Należy pisać bez najmniejszej zwłoki, gdyż wyczerpanie nerwowe może poślagnąć za sobą bardzo poważne powikłania, pod adresem: Dr. K. Hartman, № 711 St. Petersburg, Wozniesińskiej Prospekt № 57. 4—227.

Dominiun Skrzydłóv
Od 1-go Lipca r. b. zakłada **mleczarnię** sprzedaży hurtowej i detalicznej mleka w blaszankach 20-to litrowych, butelkach litrowych i półlitrowych hermetycznie korkowanych i plombowanych.
Aleja II-ga róg Teatralnej № 24.
Zamówienia wcześniejsze przyjmuje Zarząd Dóbr Skrzydłóv pocztą **Kłomnice.** 244

GAWRONSKI i PILTZ
w Częstochowie, ulica Krakowska № 62 Telefon № 347.
wyrabiania tarcze, szlifierskie, szmerglowe, karborundowe, korundowe, elektro-rubinowe różnych fasonów, oraz pilniki ośelki, konusy, sztabiki karborundowe.
Tarcze pracują na sucho i mokro, nie szlietują się i atakują zawsze ostro, od łuszczeń niepsują się.
Przyjmuje się do wykładania szmerglem płaszcze młyńskie do czyszczenia zboża.

ROZDAJE SIĘ 10,000 PACZEK BEZPŁATNIE!
PROSTY ŚRODEK LEZĄCY REUMATYZM WE WSZYSTKICH POSTACIACH OFIAROWUJE SIĘ OBECNIE PUBLICZNOŚCI ZUPEŁNIE DARM TYTUŁEM PRÓBY.
WYLECZONO MNOSTWO WYPADKÓV ZASTAŻALYCH OD 30 I NAWET 40 LAT.

Na zasadzie żrecha widzieć, by się przekonac, M. E. TRAYSER Londynu ofiarowuje każdemu tytułem próby swój środek od reumatyzmu na własny koszt. W tym celu rozda je 10,000 paczek bezpłatnie i dostarczy je każdej osobie po nadesłaniu odnośnego adresu M. E. Traysera sam przecierpiał wszystkie męki i zaznał boleści reumatyzmu. W ciągu całego szeregu lat wypróbowwał niezliczone mnóstwo znanych wówczas środków anti-reumatycznych lecz bez najmniejszego skutku.

Nieraz doznawał takich męk że musiał zżycwać morfinę i wyczerpawszy wszelkie istniejące środki musiał się z rezygnacją pogodzić ze swoim losem. Zaczął badać powody i przyczyny reumatyzmu i po wielu eksperymentach udało mu się nareszcie wynaleźć receptę którą go zupełnie wyleczyła. Lekarstwo to wywarło taki dobroczynny wpływ na cały organizm, że postanowił on nazwać ten nowy środek „TRAYSER”. Ci z pomiędzy jego krewnych i przyjaciół, którzy również cierpieli na reumatyzm zostali następnie wyleczeni i wreszcie p. TRAYSER postanowił zaoferować swój środek całemu światu. Lecz zadanie to okazało się prawie niewykonalnym, wobec tego że prawie każdy już wypróbowwał setki i więcej tak zwanych środków i w żaden sposób nie chciał się dać przekonać, że środek do reumatyzmu wogóle może stnieć. Niemniej, pewien pan już w podszym wieku w Liverpoolu, napisałmu że jeżeli p. Traysere pošle mu swoje lekarstwo, to on go jeszcze tym razem spróbuje, lecz wobec tego, że w ciągu 41 roku cierpiął na reumatyzm i przez ten czas prawie majątek wydał na lekarzy i lekarstwa, to nim się przekona o wartości środka nie wyda więcej ani grosza. Próba została mu nadesłana; następnie kupił więcej i rezultat był nadzwyczajny. Pacjent ten został zupełnie wyleczony. To dało p. Traysere nową myśl i od tego czasu zaczął wysyłać wszystkim na żądanie bezpłatnie próbki Środka ten wyleczył p. Benedykt Kulićzkowski w Tarnopolu, po 18 letnich cierpieniach. Pan Franciszek Olszowski w Opolu chorował przez 16 lat i został zupełnie wyleczony przez „TRAYSER”. Stanisław Kuchiniński w Rakowie gubern. Mińskiej, cierpiął przez 20 lat i zupełnie pozbył się swojej choroby. p. Jan Zajaczkowski w Kieparowie, chorował przez 28 lat na reumatyzm i zawładzła swoje zdrowie lekarstwem TRAYSER. Pan Stanisław Krawczyk w Warszawie, (Praga), zupełnie wyzdrowiał po dziesięcioletnich ciężkich cierpieniach. p. J. Konieczny w Zduńskiej-Woli gubern. Kaliskiej, męczył się przez 11 lat i został uratowany od pewnej śmierci. Michał Karali w Klonowie, został zupełnie wyleczony po 10 letnich cierpieniach. pan Gładysiewicz (Dyrektor Archiwum) w Krakowie cierpiął przez 17 lat na reumatyzm i wszelki ślad tej choroby zupełnie zniknął wskutek tego środka.

W tysiącach innych wypadków podobnej skutki zostały osiągnięte. Środek ten zdołał wyleczyć mnóstwo wypadków, które dotychczas skutecznie się operowały sztuce lekarskiej pielęgnowaniu w szpitalach wszelkiego rodzaju lekarstwom, elektryczności i t. d., a w tej liczbie wielu osób w wieku 75 lat. Pan Traysere wysyła próbną paczkę każdej osobie, która przeczyta niniejsze oznajmienie, albowiem życzy on sobie dać każdemu sposobność skorzystania z tego szczęśliwego zbiegu okoliczności. Jest to nadzwyczaj skuteczny środek leczniczy i nie ulega najmniejszej wątpliwości, że jest w stanie wyleczyć reumatyzm wszelkiego rodzaju i we wszystkich jego postaciach, nawet w najbardziej upóranych wypadkach.

Adres p. „TRAYSER” jest następujący:
M. E. TRAYSER, № 113 Bangor House, Shoe Lane w Londynie

7-mio klasowy Zakład Naukowy
LEONII KOMAR
w Częstochowie ul. Szkolna № 13.
rozpoczyna egzaminy dla nowostępujących uczennic 15-go, 16-go, 17-go Maja i 23-go, 24-go, 25-go Czerwca

Samowary spirytusowe EDISONA
FILTRY DO WODY
POLECA:
W. STAJEWSKI Aleja II-ga Nr. 33.

SKLEP ŻELAZNY WSPÓLDZIELCZY „RZEMIEŚLNIK”
w Częstochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.
Poleca Wagi—Wyżymaczkę—Maszynki do mięsa patentowane — Narzędzia dla rzemiosł, okucia, drut, gwoździe—śruby—nity—naczynia kuchenne—kłodki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

Częstochowie **Biuro Komisowe** kaucjonowane
S. Browalski i J. Dreszer (II Aleja 33 tel. 179.)
1) Ulokuję różne sumy na pewne hipoteki miejskie i wiejskie
2) Sprzedaje i kupuje domy i place w Częstochowie i okolicy.
3) rekomenduje agronomów techników chemików farbarzy i innych pracowników.
4) Poszukuje przemysłowo-handlowego interesu — lub spółki z kapitałem 15-20 tys. rb.

CUDA
W SZCZĘŚLIWYM LECNICZYM ZDOLU **MYDŁO HERBA**
D-RO OBERMEYERA KASZY, PIEDO, WAGNY, LISZAJE, SWIERZBIE, PRZYCIEŻE I WSKAZANE NIETYSZCZOŚCI SKÓRY
U S. UWA NA ZAWSZ E. Sprzedawca w aptekach w skład. apt. Zgubna wyczerpani!

POKOST
C. Ch. Szmida w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju **Farby i Gips**
Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i Farb „**WACŁAWA ORŁA**” w Częstochowie, III Aleja 46.

BOL GŁOWY MIGRENE
KROKUSIENIA I JODUWA
KROKUSIENIA I JODUWA
KROKUSIENIA I JODUWA
KROKUSIENIA I JODUWA

Łiówki terakotowe, płytki terakotowe glazurowane oraz na podkładzie kaolinowym POSADZKI TERAKOTOWE (stale na składzie)
ZDZISŁAW RYLSKI Częstochowa, Aleja II 20 Telefon 93.